

„Edinost“

znaja enkrat na dan, razen sedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 34 kron
za pol leta 13 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne odziva.

Do tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samezne številke po 6 stotink (3 avč.);
v Trstu pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbe

Vai dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
piccolo št. 3, II. nad-tv.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

„Oddaljenost domačih krajev“.

I.

Čitatelji se bodo čudili temu nadpisu, ker ne bodo vedeli takoj, kaj pomenja. A med Slovenci in njih novinarji je mnogo čudnega, in zato je treba jedenkrat izpregovoriti tudi v zmislu tu gori postavljenega naslova. Žalostno dejstvo, da šentjakobski šoli v Rožni dolini na Koroškem grozi popolno ponemčenje, in da so na Kranjskem še le sedaj izpregovorili o tej nevarnosti, dokazuje, da je nekaterim slovenskim novinarjem ostanek sedanje slovenske zemlje v geografskem zmišlju še vedno — prevelikega obsega! Drugače bi se potrudili, da bi organizovali svoje liste takó, da bi ustrezali postavljenim si nalogam. »Slovenski Narod« in »Slovenec« nosita taki imeni, da vključujeta nalogo novinarsko za vse slovenske dežele in kote. A viditi je, da poznata bolj ali manj dobro le kote Kranjske vojvodine in vodita politiko v zmišlju, kakor da bi bila za Slovence samo Kranjska še poštovanja vredna. Lista sta v tem naziranju in v svoji strankarski skrbi tudi dosledna. Kedar hoče kdo, ki ni kranjski rojak, presojati razmere s slovenskega stališča in se je drznil ziniti vsled tega tudi o kranjski politiki, ga hočejo zavrniti, češ, da ne pozna kranjskih razmer. Sicer pa se vedejo jednako tudi na Goriškem; in gorje tistemu, ki ni Goričan, ali pa, ki ni kakor goriški rojak vedno v kakem goriškem zakonju, ko bi se drznil reči kako besedico o modrosti goriških politikov obeh taborjev!

Na Kranjskem in Goriškem je vzevel partikularizem najhujše vrste, in politiki teh dveh dežel naj ostanejo nedotakljivi tako, kakor poslanci v državnem zboru!

Ko bi obveljala taka politika, potem se dotična novinarska in drugače politično delujoča gospoda odrekajo sami od sebe tudi pravici, presojevati politiko in razmere drugih slovenskih pokrajin! Potem bi ta gospoda ne smeli metati polen pod noge novinarjem in politikom na Tržaškem, v Istri, na Štajarskem in Koroškem. A potem je tudi jadikovanje neumestno, kedar se je v teh pokrajinah pripetilo kaj tužnega, kakor n. pr. sedaj grozi nevarnost slovenski pet-

razrednici pri sv. Jakobu na Koroškem. Ako se gospoda nočejo zanimati v pravi čas za zapuščene in sebi prepuščene slovenske dežele in njihove dele, potem pa tudi tugujevanje ni odkritosrečno, še manj pa izdatno. Po toči zvoniti — ta izraz velja tudi za položanje navedenih, nekoliko še slovenskih, oziroma hrvatsko-slovenskih dežel.

Glejte, do kake abotnosti, do kakega absurda dovaja taka partikularistična politika!

F. Podgornik.

Posl. Spinčič italijanskim poslancem.

(Stvarni popravi v seji zbornice poslancev dne 26. februarja povodom splošne debate o proračunu).

Visoka zbornica! Zoperno mi je, da moram popravljati dejstva, poznana poznavatelju razmer. Ali prisiljen sem v to, da izvedo resnico tudi oni, katerim razmere niso znane.

Jaz predložim sicer mnogokateri popravek, ali ne popravim vsega, kar je rekel gospod poslanec Bartoli v svojem zadnjem govoru.

Primorje ni italijanska pokrajina!

Dr. Bartoli je rekel v svojem govoru dne 21. februarja 1901, da so Italijani pripravljeni podpirati zahteve strank, pod pogojem, da se njih, Italijane, pušča mirno živeti v pokrajinah njihovih; oia ni povedal, v katerih pokrajinah, a če je mislil o tem na trojico primorskih pokrajin, potem moram stvarno popraviti, da to niso italijanske pokrajine. (Tako je!)

Italijani bi se mogli, je rekel dalje, sporazumeti tudi se svojimi bližnjimi nasprotniki; ali ti da bi jih morali puščati živeti v pravu in miru na njihovih narodnih tleh. Ako je menil s tem tla primorskih pokrajin, potem moram zopet stvarno popraviti, da to niso nikaka italijanska tla. Sicer pa so bili ravno oni in njegovi tovariši, ki so v deželnem zboru odurno odklonili vsako sporazumljenje s Hrvatimi in Slovenci Istre.

Kako Italijani umevajo enakopravnost!

Italijani bi bili, je rekel dalje, za deželno avtonomijo, za enakopravnost, za iz-

vedenje člena 19. državnih osnovnih zakonov, ali le pod gotovimi pogoji in zaklavzuranji: na ta način, da bi se vse to odločalo Italijanom v prilog. Da pa nočejo nikake enakopravnosti in nikakega pravičnega izvedenja člena 19., o tem priča vse postopanje njihovo nasproti Hrvatim in Slovincem Istre. Njegovo namigovanje, s katerim je razžalil naš narod, kakor da je manj vreden, zavračam z vso odločnostjo. (Pritrjevanje).

Gospod dr. Bartoli govori o italijanskih pokrajinah v Avstriji, jaz moram zopet stvarno popraviti, izlasti ozirom na Primorje, da v Avstriji ni nikakih italijanskih pokrajin.

Vladna politika.

On pravi, da vladna politika je naperjena v to, posebno v Istri, da dela koncesije hrvatski stranki. Jaz moram popraviti stvarno, da c. k. vlada ni dala še nikakih koncesij hrvatski stranki.

List, ki piše najumazaneje!

Na opazko istega gospoda poslanca in poprej dra Hortisa, da je policija v Trstu na strani tistega novinstva, oziroma tiste sdrge, ki piše najhujše ordinarno (Laški poslanci mislijo list »Avanti«. Op. ured.), moram stvarno odgovoriti, da se v Istri razpošilja neki list, pisan na najbolj ordinaren način, za katerega se zavzemajo ne le policijske oziroma politične in sodne oblasti, ampak da ta list popolnoma vzdržuje italijanska stranka v Istri in plačuje uredniku 100 gld. na mesec. (Poslanec Mazorana: To je povsem prostaška insinuvacija!). Vi denuncirate!

Pokazati Vam morem pismo deželnega glavarja dra Campitellija, ki stoji na čelu onim, ki plačujejo ta umazani list. Iz onega istega pisma morete sprevideti, da sta imenovana tam tudi člen deželnega odbora dr. Cleva in ravnatelj deželnega kreditnega zavoda dr. Amoroso ter da so omenjeni še drugi gospodje iz Pulja. Jaz imam to pismo pri sebi in sem pripravljen predložiti je kaki komisiji, ki naj bi se izvolila tu; pred vso zbornico nočem storiti tega. (Poslanec Mazorana: Kateri list menite?) To je za sedaj moja stvar; tudi vi niste imenovali lista, o katerem ste govorili. Če Vi imenujete dotični list, potem storim tudi jaz tako glede onega, katerega menim. (Mejklie.)

(Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 11. marca 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev.

— Mej došlimi spisi v večerajšnji seji bila je tudi vladna predloga glede dvamesečnega proračunskega provizorija do 31. maja 1902. — Zbornica je najprej razpravljala o nujnem predlogu posl. Klofača in tovarišev glede grdega ravnanja z infanteristom Müllerjem in njegovega interniranja v praški vojaški orožarni. Domobranski minister grof Wersersheimb je na podlagi izjav zdravnikov pojasnjeval, da infanterit Müller ne nosi glave po strani vsled tega, ker se je morda z njim slabo postopalo, temveč se mu je žila na jedni strani skrajšala, ker je iz navade držal glavo nagnjeno vedno na jedno stran. Vsled tega da Müllerja ne morejo uporabljati v fronti ter so ga spravili v orožarno, kjer zadovoljno opravlja svoja laglja opravila. — Zbornica je nujnost Klofačevega predloga odklonila in je prešla potem v nadaljevanje proračunske razprave. Prvi je govoril laški poslanec dr. Antonelli, ki se je pritoževal radi zanemarjenja Furlanije in južnega Tirola. Ko so govorili še razni govorniki, se je seja zaključila ter se je nadaljevanje proračunske razprave odložilo na prihodnjo sejo.

Jezikovno vprašanje na Češkem.

V svoji številki od minole sobote je bila praška »Politika« priobčila neki načrt jezikovnega zakona. Ker je ves svet menil, da so v tem zakonu obseženi predlogi mladonemške stranke za urejenje jezikovnih razmer na Češkem in da je torej ta dokument nekaj potni list češkim zaupnikom na prihodnje konference, je naravno, da je publikacija v »Politiki« vzbudila veliko zanimanje v češkem in nemškem taboru in živahne razprave po češkem in nemškem novinstvu. »Narodni listy« so hudo prijeli »Politiko« in so jej očitali, da je s tem priobčenjem zagresila neodpustno indiskrecijo. »Politika« pa je odgovorila, da le sklepe glede taktike treba držati tajnimi, ne pa programističnih načel. Ob enem je zatrdilo glavno mladonemško glasilo, da objavljeni načrt ne obseza še končnih definitivnih predlogov stranke, ampak da je to le eden iz mnogih nasvetov za rešenje jezikovnega vprašanja.

PODLISTEK

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevle M. C-4-6.

IV.

Da se uverite, spectabilis domine, kako je to moje pismo resno mišljeno, da ne ostane v Vašem sreću ni najmanji dvom o moji nameri, odkriti Vam hočem tajnost, ki Vas morda osupne. Ali poštenje moje mi velela, da sem iskren. Vzemimo, da privolite v to ženitev, o kateri Vam pišem. O takem poslu je povsem naravno, da stariši ne vprašujejo samo za čustva svojih otrok, ampak tudi o tem, kako z imetjem zavarujejo bodočnost otrok, to je, Vi porečete: »Jaz dajem sinu toliko, koliko dajate Vi svoji hčeri?« Vi me povprašate zato, ker morate, ker je to povsem prav, a jaz Vam moram na to povsem prav odgovoriti. Oh, koliko muke me stane ta odgovor, kako se mi pero zastavlja o tem! Skoro sramujem se in da nisem prepričan, da bi ta ženitev mogla mojemu detetu donesti pravo srečo, molčal bi, ne bi dovolil v to zvezo. Ali tako moram, da bi me danes jutri ne pekla vest, da nisem poskušal svojo hčer napraviti srečno.

Spectabilis domine! Jaz ne morem svoji Luciji nič dati na pot bodočega življenja, ker sem siromak, ker sem zadolžen, ker sem

propal. Vi se boste čudili seveda. Vi boste o mojih besedah sodili morda, da so le v prevaro, Vi porečete morda: »Ta skopuh laže, on je bogat!« Moja rodbina, moje ime Vam je poznano. Jaz sem po stariših podedoval lepo imetje, a tudi moja žena je podedovala po bogatem očetu; jaz sem že mnogo let javen funkcionar, a sedanji moj poklic je znaten. K temu ste čuli morda tudi to, da Zagrebčani smatrajo mojo hišo za sijajno, gosposko. Vse to je resnica, — ali vedite, da je moje in moje žene imetje razpuhtelo, ker — čemu bi Vam to tajil — kaj imam potratno ženo. Da, jaz sem tudi zadolžen, in ako me spomnite na sjač moje hiše, odgovorim Vam s prislovico: »Ni vse zlato, kar se sveti«, pa, ako bi me vprašali dalje, zakaj se takov blesk tira še nadalje, mogel bi Vam odgovoriti na to, da je človeka strah, iznašati pred svet svojo propast; saj tudi umirajoči človek želi podaljšati svoje življenje vsaj za nekaj hipov. Mogel bi še več odgovoriti v svoje opravičenje, stal bi morda čisteje pred Vašim licem, ali ne smem. To tajnost svojega življenja moram zakopati v svoje sree, moram jo skozi muke življenja nositi do groba, kakor suženj vlačji za seboj verige svoje. Tu Vam dajem prisego, da je vse resnica, kar sem Vam rekel tu, a na Vas je sedaj, da izrečete, ali naj Lucija postane Vladimirjeva žena. Vi vidite, da sem iskren, nu, prosim Vas, naj bo Vaša odlo-

čitev taka ali taka, nikar ne iznašajte pred svet te grenke resnice, ki sem Vam jo zaupal s tem pismom. Vi me boste povpraševali seveda, zakaj hočem svojo hčer zvezati ravno z Vašim sinom, ali jej ne morem najti drugega moža?

Da, mogel sem, bilo je priložnosti, nedavno je je zaprosil neki bogat posestnik; da, je tudi nekoliko podrejenih mi uradnikov, ki bi smatrali za veliko milost, ako bi jim dal svojo hčer tudi brez vsake dote. No, jaz nočem tega. Jaz nočem, da bi se moje dete vezalo brez ljubezni, jaz želim, da jo izvedem iz kroga te zagrebške družbe, ki se ponaša samo vnanjim sjajem, a nima sree, družbe, ki živi in trati od dneva do dneva, ne vprašaje, kaj bo jutri, ki se ne briga za dolžnost, za srečo sree, ki ni niti hrvatska, niti švabska, niti madjarska; jaz želim, da se dobra moja Lucija povrne kakor vredna mati in domaćica tjakaj, od kod smo vsi izišli, v tisti skromni plemiški starodavni dvorec, kjer je še poštenja in ljubezni, kjer ni komedije in lahkomišljenosti; tam bo — to vem za trdno — srečna poleg Vašega sinu. Da, gospod, jaz vroče prosim Boga, da jej ne pripade taka sreča, kakor je pripadla moji rodbini. Vi ste star, vreden Hrvat, Vi me umejete gotovo. Ne ozirajte se na to, da ne stojim v isti politični stranki naroda! Železne klešče usode me tišče skupno z ljudmi, ki brez ozira na narod delajo za-se. Jaz se ne

morem umakniti od tu. Bog mi odpusti ta greh, radi katerega se v sreću kesam, ali ne mislite, da ne bi želel sree svojemu narodu, ne vernjete, da sem se odrekel svojemu staremu hrvatskemu plemenu. Vem, da propadam, vem, da narod zmaga, da se izvije na svobodo iz onih muk, ki ga tepejo od povsodi. Bog blagoslovi narod! Jaz mu ne morem doprinesiti druge žrtve razun muk in žalosti, ki razdirajo moje sree, jaz mu ne morem žrtvovati družega, nego svoje toplo prepričanje, da sem zaslužil svojo nesrečo. V Hrvatski navstane novo plemo, po njem se domovina preobrazi na novo, a jaz želim samo jedno, da bi bila nova generacija v sreću plemenita, kakor je bila nekaj; da tisto pošteno jedro, ki je ostalo od starine, zlruži z idejami novega veka. Jaz sem mrtev, jaz suženj svoje nesreče, ali moje dete je živo, dobro: moje dete ni zaslužilo nesreče. Naša doba je čas prevrata, prehod iz starega v novi svet. To se peni, kuha, to vre in kipi. Da svoje dete vržem v ta vrtnec? Nočem. Želim je očuvati, zavarovati, a najbolja obramba mu bo Vaš sin, vaša rodbina. Evo, to so moje misli, moja čustva. Poverjam jih Vam. Sodite, uvažite, odločite! Ako jih umete istim živim čustvom, s katerim je pisano to pismo, gotovo vsprejmete mojo Lucijo v krilo svoje rodbine.

(Pride še.)

Nemci seveda odklanjajo ta načrt, ob-
javljen v »Politiki« sosebno zato, ker isti
ustanovlja načelo, da vsaki prebivalec Češke
more po vsej deželi v svojem jeziku varovati
svoje pravo: kakor naj bi mogel Čeh v Hebu
iskati svoje pravo v svojem jeziku, tako naj
bi mogel Nemec storiti v Časlavi. Temu
pa se upirajo Nemci najodločneje, seveda, le
kar se — dostaje Čehov. Glede Nemcev pa
naj bi le veljalo to načelo. Za-se hočejo
ustvariti neko »zaprti nemško ozemlje« iz
katerega naj bi bil popolnoma izključen če-
ški jezik in bi bile češke manjšine v tem
obseju povsem brezpravne v jezikovnem
pogledu. Ali ne mislite, da so Nemci pri-
pravljeni izvajati logične konsekvence iz svoje
zahteve po »zaprti nemškem ozemlju«, tudi
kar se dostaje Nemcev v čeških krajih! A,
to jih ne poznate! Nemec v Pragi, Plzni itd.
mora uživati vse pravo! Njemu mora biti
zagotovljena možnost, da more v svojem je-
ziku obbeževati z vsako oblastjo; le Čehi naj
bi žrtvovali svoje manjšine v nemških krajih.
V tej zahtevi nemški po »nemškem zaprti
ozemlju« ob zajednem popolnem varstvu
nemških manjšin v čeških krajih: to je mrtva
točka, preko katere ne more prizadevanje za ure-
jenja jezikovnega vprašanja na Češkem! To
konstatuje tudi načelnik izvrševalnega odbora
mladočeške stranke, dr. Skarda, ki je tudi
posegel sedaj v diskusijo.

Isti izvaja namreč, da se Čehi, brez
razlike stranke, kateri pripadajo, že od
začetka konstitucionalne dobe drža načela,
da sta oba jezika v deželi enakopravna in
oba enakovredna, da sta torej Čeh in
Nemec v vsem kraljevstvu opravičena, v
svojem jeziku iskati svoje pravo, in da so
državne oblasti po vsem kraljevstvu dolžne
obbeževati s Čehi in Nemci v njih materinem
jeziku. Vsi Čehi se torej drže principa dvo-
jezičnosti. V direktnem nasprotju s tem na-
čelom je zahteva Nemcev po »zaprti nem-
škem ozemlju«, kjer bi bil Čeh oropan svo-
jega prava.

Dr. Skarda izjavlja konečno, da bi se
ves narod češki kakor en mož dvignil proti
vsaki namerjani spremembi načela enako-
pravnosti in enakoveljnosti obeh jezikov
po vsej deželi. Ker pa Nemci slej ko prej
neverjetno trdovratnostjo zahtevajo ravno to,
da Čehi opuste to načelo, je pač malo nade,
da bi se v doglednem času rešilo to jezi-
kovno vprašanje. Ali ker je ravno to vpra-
šanje glavni vir narodnim sporom v Avstriji,
se moti g. Körber, ako meni, da se je z
malim pomirjenjem v parlamentu približal
tudi že rešenju krize, ki pretresa državo.

**Ruski polkovnik zaprt radi ve-
leizdaje.** Iz Krakova poročajo, da so v
Varšavi aretirali polkovnika Grima, poboč-
nika generala Pucinevskega, kateri je že ka-
kih 10 let izdajal Nemčiji ruske mobiliza-
cijske načrte in druge važne vojaške doku-
mente. Grimmovo izdajstvo so imeli na sumu
že pred več meseci in polkovnik je bil
neprenehoma obdan po ogleduhih, ki so
opazovali vsaki korak njegov. Zadnje čase
pa so vojaške oblasti dobile neovržene do-
kaze o njegovi krivdi in se je zaukazalo
njega aretiranje. Ob hišni preiskavi so dobili
v polkovnikovem stanovanju kompromitujoče
papiře in listo nekaterih ruskih generalov,
ki so bili morda z Grimmom v zvezi. — Širi
se govorica, da Grima ustrele.

V Franciji je imela Nemčija svojega
Dreyfusa, na Ruskem pa Grima, katera
sta jej izdajala načrte obeh držav. V Rusiji
pa židje brzkone ne bodo imeli toliko vpliva,
da bi tudi Grima rešili, kakor se jim je v
Franciji posrečilo z Dreyfusom.

**Zopet hud poraz angleške vojske
v južni Afriki.** Že dolgo niso došle z
južnoafričanskega bojišča tako vesele vesti,
kakor danes. Južni burški narod je pred
vsem svetom zopet jedenkrat osvetlil svoje
lice in v njega zgodovini bo se zlatimi čr-
kami zapisana slavna zmaga, ki so jo dne 8.
t. m. izvojevali nad mogočnimi in oholimi
Angleži, nad onimi Angleži, ki so se že
zdavnej proglasili gospodarjem burskih re-
publik, ki so vojujoče se bure že zdavnej
razkričali za roparske druhalj; ki so že zdav-
nej trdili, da so hrabri Buri že popolnoma
obnemogli. Ti Buri so dne 8. t. m. popol-
noma premagali močno angleško četo ter ra-
nili in ujeli najboljšega angleškega generala
v južni Afriki, lord Methuena, tega jedinega,
ki je včasih še dosegel kakov resničen uspeh.
Predno pa pričnemo pripovedovati o dogodku
samem, povdariti moramo, da je vse vesti o
tem angleškem porazu odposlal sam vrhovni
poveljnik angleške vojske v južni Afriki,

lord Kitchener. Saj angleška cenzura sploh
ne dopušča družih vesti. Ker pa je znano,
da lord Kitchener angleške vspehe kolikor
mogoče povečuje, a burške zmage kolikor
mogoče zmanjšuje, upravičeni smo sklepati,
da je bil poraz angleške vojske še mnogo
grozovitejši, nego ga opisujejo Kitchenerjeve
brzobjavke.

Poročilo angleškega poveljnika se glasi
sledede:

Lord Methuen je dne 8. t. m. z 800
konjiki, 300 pešci, 5 topovi marširal iz Win-
burga v Lichtenburg, in se je imel v petek
pri Roviriner Fonteinu sestati z generalom
Grenfeldom, kateri je imel pod svojim po-
veljstvom 1300 mož konjice.

Med Trebaskem in Palmieskillom so čete
lorda Methuena napadli Buri pod poveljstvom
generala Delareya. Buri so napadli Angleže
od treh strani ter jih popolnoma premagali.
Angleži so korakali v dveh kolonah. Buri so
najprej razkropili zadojo stražo angleških
čet in so se na to z največjo silo zagnali na
nepripravljen četo. Angleži so se hoteli za-
četi braniti, a so kmalu onemogli ter
so v največjem neredu in v groznem strahu
bežali na vse strani. General lord Methuen
je bil v tej bitki ranjen v nogo in so ga
Buri ujeli, kakor tudi vse angleške častnike
in nad 1000 mož. Lord Kitchener nazaanja
sledede zgube Angležev: 3 častniki in 38
vojakov ubitih ter 5 častnikov in 72 voja-
kov ranjenih. Angleži so poleg tega izgubili
vse topove in vse vozove z živili in drugimi
potrebinami.

Bil je to torej na angleški strani poraz,
nenavaden, ako upoštevamo sile, ki jih imajo
Buri na razpolago. Umejejo torej, da vlada
na Angležkem največja potrtost zbog tega
poraza. Ko je angleški vojni minister Brod-
rick prečital v angleški spodnji zbornici br-
zobjavke z bojišča, zavlada je med poslanci
neopisna senzacija in konsternacija. Pač pa
so se vzravnostili irski poslanci od tej novice,
ki jim je sporočala poraz zatrateljev njihovi-
vih, brezobzirnih Angležev, ter so to poro-
čilo pozdravljali z gromovitim ploskanjem,
kar je Angleže gotovo kakor oster nož zbada-
lo v srce. Vpili so proti ploskajočim irskim
poslancem »sramota!«, a ta klic pristojno
ravno njim, ki iz podlih in umazanih name-
nov že tako dolgo provzročajo prelivanje
krvi v južni Afriki, ter hočejo, kakor so že
mnogim drugim narodom, tudi hrabrim Bu-
rom odvzeti svobodo ter jih utakniti pod
kruti jarem angleškega gospodstva.

In Angleži kljub temu menda še vedno
pričakujejo, da jih Buri še na kolenih pri-
dejo prosit za mir ter da klenijo v angleško
suženjstvo. Ali, ako Angleži nočejo popolnoma
izgubiti svojega ugleda in svoje veljave v
svetu, bilo bi najbolje, da prej ko mogoče
zapuste južnoafričansko bojišče, kjer je bila
mogočna Anglija tako ponižana, kakor še
nobena druga vlesila in je tam doživela še
mnogo več sramoto, nego svoječasnó Italija
v Abesiniji.

Tržaške vesti.

**Nerodnosti gospoda kapitularnega
vikarija.** Čuje se, da se je tudi med pamet-
nejimi laškimi svečniki po škofiji jelo po-
javljati nako nezadovoljstvo zbog »delovanja«
kapitularnega vikarija Petroni, katero »de-
lovanje« se ne pojavlja v ničemer drugem,
nego v nezmišelnem, nervoznem, skoro vsi-
kdar neopravičenem, a za korist cerkve škod-
ljivem, neprestanem premeščanju svečnikov.
Znani gospodje, zavezniki najhujšega laškega
nacionalizma, ti mladi, gospodje, ki vodijo
sedaj na škofiji posle in lajno prvo besedo,
zlorabljajo sedanji interregnum na škofovski
stolci, ker si domišljajo, da s tem udne me-
našim ljudstvom vzbujanje narodne zavesti in
da bodo tako najbolje koristili — italijanski
stvari, ako v slovenske kraje pošiljajo laške
ali laške misleče svečnike. Tem pa — kraj
vsega nacionalizma — ne ugaja to, ker jim
je vendar ljubše živeti med istomišljeniki, kjer
je ob enem tudi udobnejše življenje, nego pa
kje med slovenskimi kmeti, kjer jim ljudstvo
ne umeje govorice, a oni ne umevajo duše
in srca naroda, zbog česar tak svečenik ostaja
tujec med narodom, in živi kakor da je v
proganstvu, v eksilu.

Umevno je torej, ako se je tudi med la-
škimi svečeništvom zunaj na deželi jelo po-
javljati neko vznemirjenje v očigled nepre-
stnemu in nezmišelnemu razmetavanju sveče-
nikov sem in tja po škofiji.

V tem nervoznem hlastanju pa se je g.
kapitularna vikarija pripetila jako neljuba

zmota, ki je provzročila veliko smeha in —
dovtipov med onimi, ki vedo o njej. G. kapi-
tularni vikar je premestil nekega kapelana.
Nekdo je šel na škofijo povpraševati o vzroku
tej odredbi. Odgovor mu je bil, da je vzrok
ta, ker g. kapelan ne more živeti v soglasju
z župnikom X. Vpraševalec je kar debelo
pogledal g. kapitularnega vikarija in se ču-
dom čudil, kajti — tako je zatrdil — pre-
meščeni kapelan in dotični

župnik nista bila nikdar v ni-
kakih zvezah med seboj in se
skoraj gotovo nitine poznata ne!
I seveda je bilo opravičeno to začude-
nje, če dva človeka, ki nikdar nista imela
nič opraviti eden z drugim in ki nista v
nikakih, ni službenih in osebnih dotikah med
seboj: če dva taka človeka tako temeljito ne
moreta živeti v soglasju med seboj, da treba
jedenega njiju celo premestiti!

Stvar je možno pojasniti jako jedno-
stavno. G. kapitularni vikar se je namreč —
zmotil. Dotičnega kapelana je zamenjal z ne-
kim drugim kaplanom. Župnik X res ne
more živeti v soglasju z nekim kaplanom,
ali to ni tisti, katerega je gospod kapitularni
vikar premestil. Premeščeni kapelan je torej
moral delati pokoro za grehe, katerih ni
storil.

Ali ni to pravo brezvladje na naši ško-
fiji, kakor smo že rekli nedavno temu? Kdo
bi mogel reči, da taki smešni dogodki, kakor
je ravnokar opisani, povišujejo ugled cerkvene
oblasti? In res bo popolnoma ob ta ugled,
če bo še dolgo časa trajal interregnum in ako
hitro ne pridejo na krmilo močje, ki se bodo
zavedali, da je škofijski ardinarijat cerk-
vena oblast, ne pa — ekspozitura itali-
janske stranke!

Nam se ni bati vohunov! Pišejo nam:
Često je čuti, osobito med našimi mlajimi
ljudmi, da sumničijo tega ali onega, češ, da
je vohun. Da je morda tudi med nami kdo,
ki bi se dal za denar izrabljati tudi za iz-
dajstvo na naši stvari, temu nočemo oporekati,
ali pozabiti ne smemo, da je takih ljudi po
vsem svetu v vseh državah in v vseh naro-
dih. Ali mi bi svarili naše ljudi, naj bodo
previdni s takimi obdolževanji ravno zato,
ker so kuda, težka! Če obdolženje ne odgo-
varja resnici, je to pač najhujša krivica, ki jo
moremo storiti človeku.

Sier pa: nam se ni bati vohunov! Mi
smo miren, pošten narod! Naše aspiracije so
tako čiste, da se jim ne treba bati luči
dneva. Zato pa tudi nimamo tajnih aspiracij!
Mi imamo tako poštene politične in narodne
težnje, da jih lahko govorimo vsej javnosti
in na vsa usta — brez strahu pred obstoje-
čimi zakoni in torej tudi pred vohuni!

Mi si na znotraj želimo popolne enako-
pravnosti, in to nam zagotavljajo avstrijski
zakoni — žal, da do sedaj le še na pa-
pirju. Na zunaj si želimo prijateljskih odno-
šajev z vsemi slovanskimi državami, posebno
pa si želimo prijateljstva s slovansko Ru-
sijo!

To naše takozvano rusofilstvo pa nima
ničesar opraviti z državnimi mejami ene ali
druge države, ampak meri le na kulturno
druženje! Te aspiracije naše pa naj le ova-
jajo vsi vohuni tega sveta — nam se ne treba
nič bati. Avstrijski Slovani in Rusi ho-
če mo naj obstojiti obe mogočni državi ne-
dotaknjeni glede njihovega teritorija. A če
želimo, da postaneti posestrimi, je to uteme-
ljeno v dejstvu, da je jedna povsem slovans-
ska, druga pa po ogromni večini. Če želimo
najintimnejega razmerja med Avstrijo in Ru-
sijo, želimo Avstriji le dobro. In potem naj
bi se bali vohunov?!

Tako je vse naše rusofilstvo in zato se nam
ni treba bati nikakih vohunov!

Tem krivičnejše in nelep je, ako sumni-
čimo in žalimo osebe, katerih nismo prepri-
čani, da res zaslužijo to. Toliko onim, kate-
rih — se tiče!

Drobne vesti. Ponesrečen na
m o r j u. Včeraj jutraj bilo je vsled silnega
vetra morje v naši luki zelo nemirno in je
bil promet ob obali skoraj popolnoma zaustav-
ljen, ker so silni valovi metali vodo na ob-
režje. Ladje v luki so morali tesneje pove-
zati. Blizu Pirana pa je neki mornar več ur
visel na jedni takozvani »boa«. Prišel je
tja s čolnom, da odveže vrvi neke večje la-
dije, a valovi so mu odnesli čoln izpod nog,
tako, da je obvisel na »boi«. Pozneje so ga
rešili in odpeljali v Piran. Pil je to 26-letni
mornar Ivan Bonifacio.

S a m o m o r. Včeraj po dvanaesti uri
vrgla se je iz svojega stanovanja, v IV. nad-
stropju hiše št. 12 v ulici Sv. Mavricija,

25-letna Josipina Luser in je kmalu potem,
ko so jo prenesli v bolnišnico, umrla. Sko-
čila je na ulico v sami srajci. Nekoliko nad
jedno leto živela je skupaj z nekim delavcem
in je zapustila 5 mesecev starega sinčka. —
Vzrok samomoru je bila baje ljubosumnost.

Nesreča na delu. 26-letni zidar
Karol Batistič zadobil je včeraj močno rano
na očesu in je bil vsprejet v mestno bol-
nišnico.

Tatvini 22 letni kuharski vajenec,
Anton S. ki je bil včeraj vsprejet v službo
na neki parnik, ukradel je kuharju 90 kron
in bil aretiran. — V nekem stanovanju hiše
št. 9 v ulici Farneto so neznani tatovi
ukradli več kosov obleke in perila v skupni
vrednosti 100 kron.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 12.
marca ob 10. uri popoldne se bodo vslad
zaedbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ci-
vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin:
Škorklja 176 in ul. Rossetti 7, hišna oprava;
Verdela 538, voz; ulica Aequedotto 45,
hišna oprava; javna skladišča 16, stroji;
Skedenj in ulica della Guardia št. 2, hišna
oprava; Korzo 1, hišna oprava; ulica Sta-
dion 17, hišna oprava; Škorklja 131, hišna
oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer
ob 7. uri jutraj 8.4 ob 2. uri popoldne
17.5 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 750,3
— Danes plima ob 10.51 predp. in ob 10.17
pop.; oseka ob 4.28 popoldne in ob 4.11
popoldne.

Društvene vesti.

**Veliki jubilejni koncert »Slovan-
skega pevskega društva« v Trstu.** V
proslavo 25-letnega delovanja pevovodje, g.
Srečka Bartela, bo v nedeljo dne 16. marca
t. l. v gledališču »Armonia« veliki jubilejni
koncert po sredečem vsprejdu:

1. Beethoven: »Prometej«, ouvertura,
orkester. 2. V. Novak: »Hrvatskoj«, možki
zbor. 3. Svenden: »Norveška rapsodija«, or-
kester. 4. Iv. pl. Zajc: »Dolazak Hrvata«,
hrvatska narodna slika za tenor, bariton, bas
solo in možki zbor z orkestrom. 5. Massenet:
»Herodias«, fantazija, orkester. 6. A. Förster:
»Ljubica«, velik mešan zbor. 7. Artemijev:
»Ena urica v ruskem selu«, potpourri, orke-
ster. 8. Smetana: Sekstet iz opere »Prodana
nevesta«. 9. Josip Mandić: »Slaveni pjesma«,
mešan zbor. Pevovodji: »Slovenskega pev-
skega društva«, gospodu Srečku Bartelu o
priliki 25-letnice njegovega delovanja po-
svečil skladatelj. 10. Holub: »Ogrska fanta-
zija«, orkester. 11. Zd. Fibich: »Pomladan-
ska romanca«, (Jarni romanci), za bas in
sopran solo, mešan zbor se spremljevanjem
orkestra, op. 23. 12. Mozart: »Figarova že-
nitev«, ouvertura, orkester. 13. A. Förster:
»Venec Vodnikovih pesmi«, za mešan zbor,
kvartete in tenor samospjev se spremljevanjem
orkestra.

Na koncertu bo sodeloval popolni vo-
jaški orkester c. in kr. pešpolka baron Wald-
stätten št. 97 pod osebnim vodstvom kapel-
nika g. Ivana Holuba. — Začetek točno ob
8. uri zvečer.

Cene: Vstopnina 1 króna, na galerijo
60 st. Sedeži (poltrone) in prvih šestih
vrstah stanejo 1-60 K, od sedme vrste dalje
1 K. Lože v pritličju 8 K, v prvem redu
6 K, v drugem 4 K in v tretjem 3 K. —
Sedeži kakor tudi lože se prodajajo v kavarni
»Commercio« in na dan koncerta pri bla-
gajni.

**Pevski zbor bratovščine sv. Cirila
in Metodija** namerja torej prirediti koncert
v »Narodnem domu« v Barkovljah. Koncert
je določen za Velikonočni ponedeljek. Ta vest
nas je prav razveselila. To pa tem bolj, da
so ti trudoljubivi pevci odločili čisti dohodek
za dobre namene, namreč, polovico za možko
podružnico družbe sv. C. in M. polovico pa za
siromašne dijače v Pazinu. To je lep dokaz, da ti
vrli pevci ne mislijo na svojo korist, marveč na
podporo naši nadi, naši bodočnosti, naši mla-
dini. Kdo bi torej ne šel tja in položil svo-
jega daru v toli plemeniti namen?! Če se
oni toliko trudijo z vajami in žrtvujejo tisto
malo svojega svobodnega časa, pa ne bi mi
žrtvovali par novčičev in poleg tega še —
uživali!!

Vzbudimo se, vzdramimo se v tem le-
pem pomladanem času! Oživimo se in zdru-
žimo se na skrb in delu za bodočnost svojo.
Snidimo se na Velikonočni ponedeljek v ve-
likem številu pri naših vrlih bratih v lepih
Barkovljah!

Več slovenskih delavcev.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Preveč — zajeev!** V krajni občini Omišalj na kvarnerskih otokih se je rodila zajeev jela množiti na takov način, da postajajo v resno nevarnost za kulturo. Ta zajeeva nadlega je že tako huda, da se je poslanec Spinčić čutil primoranega s posebno interpelacijo v zbornici poslancev opozoriti vlado na njo. V tej interpelaciji pravi interpelant, da zajee žrejo zelje in komaj vskliko žitno setev tako silno, da na nekaterih mestih morajo ljudje vnovič saditi in sejati. Zajee grizejo na sadnih in oljkinih drevesih, izlazi pa na trtjah, tako, da mlajše nežne trte kar pregrizujejo. Že lani je škoda, povzročena po zajeeh, znašala tisoče kron, v tej zimi pa je še veliko večja, in sicer toliko, da je ljudstvo že kar vznemirjeno. Vest o teh škodah je došla tudi v Ameriko, kamor se podajajo zemljiški posestniki v presledkih, da lažje hranijo svoje rodline in vzdržujejo mala posestva. Nekateri teh so se obrnili do e. kr. ministerstva za notranje stvari in poljedelstvo, ker jih ni volja mučiti se po svetu za vzdržanje svojih zemljišč, ako jim pa doma zajee uničujejo kulturo. Doma nahajajoči se posestniki pa so se v novembru m. l. obrnili do občinskega zastopa se svojo pritožbo. Občinski zastop se je obrnil na to do politične oblasti s prošnjo za anuliranje nezakonito sklenjene pogodbe od 4. julija 1899., s katero je bil dan lov v najem. Občinski zastop se je opetovano obrnil do politične ekspoziture v Krku, do okrajnega glavarstva v Lošnju in do namestništva v Trstu, naj bi v znanilu dotične ministerske odredbe od leta 1852. in § 4. deželnega zakona za Istro od leta 1876. ta oblastva naložila najemnikom lova, zajee nemudoma postreljati v toliko, da isti ne bodo nevarni kulturam. Zajeev je zahteval občinski zastop, da oblastva ukrenejo potrebno, da se uniči pogodba od 4. julija 1899., s katero se je bil dan lov v najem in ki je bila sklenjena brez predide lecitacije in ne da bi bili poprej zaslišali občinski zastop in ki je bil podaljšan od politične ekspoziture (ne od okrajnega glavarstva) istotako, ne da bi se bil zaslišal občinski zastop.

Po inicijativi politične ekspoziture so sicer najemniki potem lovili parkrat in dali dvem trem osebam dovoljenje za lov na zajee. Ker pa ti ljudje niso lovei in ker so najemniki sami postreljali le minimalno številu zajeev, se zlo nikakor ni odpravilo. Ker gre torej tu za malo sicer, ali jedino imetje občanarjev, ker občinska oblast ni prejela od oblasti nikakega odgovora na svoje pritožbe in ker je bila parkrat omenjena pogodba, s katero se je bil dan lov v najem, res nezakonito sklenjena, so interpelanti vprašali ministerskega predsednika kakor voditelja ministrstva za notranje stvari, da-li je pri volji ukreniti potrebno, 1) da se oškodovanje po zajeeh v krajni občini Omišalj nemudoma prepreči in onemogoči? 2) da se večkrat omenjena pogodba uniči?

× **Občinske volitve v Voloskem — Opatiji.** Že — retirirajo. Dokler so bile občinske volitve še bolj oddaljene in se jim ni bilo bati, da bi jih dogodki tako hitro udarili po zobeh so imeli zmagošteviti polna — usta. Čim bolj pa se je približeval čas občinskih volitev, tem bolj so splahnjevala napeta usta, a sedaj, ko je trenutek tu, da izvojuje veliko, napovedano in gotovo jim zmago, sedaj, tikom pred bitko, pa ritirirajo in pripravljajo svojo publiko na sporočilo, da o tisti slavni zmagi so le govorili, a da je ne mislijo izvojevati, ker je — ne morejo! Ne morejo je pa, ker so nekje mejpotjo izgubili svoje — zaveznike.

Tako pripoveduje sinočnji »Piccolo«. V občini Volosko Opatija da vlada grozno nezadovoljstvo. Povsem gotovo se je torej zdelo, da se to pot vname hud boj med vsemi »dobro mislečimi« in »omikanimi elementi« proti hrvatskim agitatorjem. Med temi civiliziranimi elementi so bili v računih tudi opatijski Nemci. Ti pa so se v zadnji čas zbirali in slavna italijanska stranka (sestavljena v resnici le od dveh Lahov in nekoliko hrvatskih renegatov), je obsedela sama kakor jedin »dobro misleč in omikan element«. To je šment, to je smola, tikom pred bitko. Kaj je šment, to je smola, tikom pred bitko. Kaj je torej preostale družega, nego da se — tako stoji v »Piccolu« doslovno — odpove boju in da prepušča tistemu znanemu zdravniku, ki, kakor znano, zdravi vse boli tega sveta in ki se imenuje čas, da ozdravi tudi cpatijske Nemce... od bolezni, ki jih ločuje od italijanske stranke!!

Tako zaključuje tudi »Piccolo« šamada — po tolikih fanfarah — s tolažbo na »boljše čase«.

Nas pa mučijo sedaj hudi dvomi, kakor n. pr.:

V Opatiji-Voloskem je vse nezadovoljno, vse je na »Piccolovi« strani; kako pa je potem vendar možno, da vsi ti ne morejo premagati... nu, koga prav za prav, ko je vendar vse na njih, na »Piccolovi« strani?!

Nemci opatijski so bili tudi — na tem ni dvoma — »dobro misleči, civilizirani elementi« tedaj, ko je »Piccolo« verjel v zvezo z njimi... So-li pa še sedaj?!

In še nekaj nam je nejasno tu. Istra je italijanska pokrajina. To je menda kakor pribito. Italijanska je pa tudi, in še posebej, na obalah Liburnije. Vodstvo poslov italijanstva je tam tudi v dobrih, zanesljivih rokah, od kar ima italijanska stranka tam svojega konzula v osebi »doktorja« Krstića! Vse je urejeno najbolje in deluje roka v roki za italijansko stvar. »Piccolo« geografija in etnografija, agitatorji in politika, notranja in vnvanja! Kakor pred uganjko stojimo torej pred izjavo »Piccola«, da si laska stranka, prepuščena sebi, niti v boj ne upa, da poklada orožje že pred bitko...

Je pač kriz, če je etnografija »Piccola« tako v navskrižju z etnografijo, ki je vzrastla iz narave!

× **Obrotno-gospodarsko društvo v Nabrežini,** registrirano zadruga z omejeno zavozo, vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 16. marca 1902. ob 3. uri popoldne v društveni krčmi, po sledečem dnevnem redu: 1. Polaganje računa za leto 1901. 2. Poročilo pregledovalcev računov. 3. Volitev 3 udov v pregledovanje računov za leto 1902. 4. Razni nasveti in predlogi. Načelnništvo.

Vesti iz Kranjske.

* **Sreča v nesreči.** V nedeljo dne 9. t. m. popoldne pokopavali so v Trnovem pri Ilirski Bistrici obče priljubljeno soprogo gospoda Andreja Žaidaršiča. Ravno, ko so krsto položili v grob, podrl se je velik zid na pogrebee. Ti so preplašeni zbežali na vse strani, dekann dr. Kržišniku pa ni ostalo družega, nego skočiti v grob na krsto; ker je bilo mnogo ljudi na zidu, so tudi ti drčali s kamenjem vred v nižino. Res sreča, da ni veliko kamenje nobenega pobilo; le nekemu dekletu je kamenje strlo palec na roki.

Po »Slov. Narodu«.

* **V Zatičini** so morali letos že v drugič zapreti šolo radi škrlatice. Vzrok vednim nalezljivim boleznim so baje nezdravi šolski prostori, ki bi bili prej porabni za jetnišnico nego za šolo.

Razne vesti.

Hrvatje v Aucklandu. (Auckland je največje mesto na severnem Novo-Zelandskem otoku. Novo-Zelandsko otčje sestoji iz dveh velikih in več malih otokov ter je na jugozapadni strani Avstralije. — Opomba ureda.)

Iz Aucklanda nam pišejo dne 1. februarja t. l.: Citatelje »Edinosti« bo gotovo zanimalo, ako jim iz tega oddaljenega kraja, kamor me je zanesla usoda, dop šljem nekoliko vrstic. Zanimalo bo to tem bolj, ker biva tu lepo število naših bratov, dalmatinskih Hrvatov. Moje potovanje semkaj bilo je seveda zelo zanimivo. Iz Avstrije sem se vozil po železnici preko Milana v Genovo, kjer sem se vkrcal na parnik. Mejpotoma mi je bila dana prilika ogledati si Neapelj, Port Said, kjer sem se kaj izborno zabaval, Aden, Colombo, Perth, Melbourne in Sydney, največje avstralsko mesto. Iz Sydneya sem se odpeljal naravnost v Auckland, ki je največje mesto na Novi Zelandiji in šteje 20.000 prebivalcev. Tukaj je kakih 2.000 Avstrijcev, kateri so pa vsi dalmatinski Hrvatje, ki si s kopanjem kopala služijo jako mnogo denarja.

Jezik, običaji in sploh vse življenje je tukaj angleško. Ti ljudje so tako grozno pusti in dolgočasni, da si v naši domovini ni mogoče predstavljati tega. Posebno ob nedeljah je tukaj neznosno, ker se izvaja popolu nedeljski počitek in je vse zaprto, celo gledališča in kavarne. Kdor je navajen na živahno tržaško življenje, si tega ne more predstavljati. Tu ni vsem mestu niti jedne kavarne, kakor tudi ne gostila, kakor so naše. To, kar naj bi predstavljalo gostilne, so tako-

imenovani »Bars«, kjer se spi, plača in gre. V teh »Bars« se ne nahaja niti jedna stolica, ker njihovi gospodarji menijo, da bi jim to ne donosalo nikakega dobička, ako bi gostje posedali v njih »Barsih«. V nedeljah ne vozijo niti tramvaji niti železniški vlaki in so seveda zaprti tudi tisti žalostni »Barsi«. Tu pa tam se prikaže v Aucklandu tudi kaka piškava operna družba, katero pa ne hodi poslušati oni, komur je kaj ležeče na tem, da si ohrani zdrava ušesa. Prošli teden je priplul v našo luko neki avstrijski parnik, kar je pravi nenavadno znamenit dogodek za tukajšnje Avstrijce in je bil sploh prvi parnik, ki je priplul semkaj, odkar se jaz nahajam v tem dolgočasnem mestu.

Teleavtograf. Francozki inženir Ritchie je izumil nov stroj, s katerim se rokopijske telefonske prenaša na velike daljave. Poskusi, ki so jih izveli na pariškem telefonskem uradu, so jako lepo vspeli; odstraniti je le še neznamno tresenje stroja. Poskusi se nadaljujejo. Misli se, da ta stroj uvedejo v vsem prometnem občevarju.

V pojasnilo.

Riegerjeve orglje. — Proč od Rima? Dunajski dnevnik »Vaterland« od 4. marca t. l. prinaša v svojem uredniškem delu sledeče pismo:

Cenjeno uredništvo

»Vaterlanda«.

Ozira se na dopis »Glasovi občinstva« od 4. julija m. l. si dovoljujem naprositi cenjeno uredništvo, da bi blagovolilo uvrstiti v svoj cenjeni list sledeči resnični dogodek:

Po pomoti uslužbenca e. kr. dvorne tovarne za orglje bratov Rieger je prinesel časopis »Evangelische Kirch Zeitung« v Bielieu, kateri časopis zgolj iz sovraštva proti katoliški cerkvi povspešuje gibanje »Proč od Rima«, 4-krat oglaš v priporočilo trdke in sicer v obliki kakor vedno.

Ta oglas je vzbudil neljubo govorico, da stojijo bratje Rieger v zvezi z gibanjem »Proč od Rima«.

Vsled tega in ker je bila trdka obveščena o tem, zaustavila je takoj nadalje priobčevanje dotičnega oglasa.

Jaz imam dokaze v rokah, da se g. bratje Rieger temu gibanju nikakor ne pridružujejo, da ga na noben način ne povspešuje in da marveč proti temu gibanju energično protestujejo, kjer le zamorejo.

Bratje Rieger so v javnem življenju vedno sve-ti si svojih verskih nazorov in si štejejo tudi v dolžnost jih varovati.

Pater Albanus Schachleiter, O. S. B.

resident za orglje na e. k. namest.

Praga. Opatija, Emaus, dne 1./3. 1902.

Brzjavna poročila.

Predsedništvo deželnega zbora dalmatinskega.

DUNAJ 11. (B) Cesar je imenoval deželnega posl. dra. Vincencija Ivčevića predsednikom deželnega zbora kraljevine Dalmacije in deželnega poslanca Josipa Kulišića njegovim namestnikom v vodstvu deželnega zbora.

Prine Henrik Pruski v Ameriki.

PHILADELPHIA 10. (B) Na obedu princu Henriku na čast, je imel le ta govor, v katerem je povdarjal, da je to zadnja prilika, ko more v Zjedinjenih državah javno govoriti. Z njegovim poslanstvom v tej deželi ni bil združen nikak tajej namen. Predno je odšel na to potovanje, mu je bilo naloženo, naj kolikor možno odpra svoji očesi in svoji ušesi, a govori naj kolikor le mžao malo. V tem zadnjem pogledu je njegovo poslanstvo ponesrečilo. Videl je mnogo, čul je mnogo prijaznih besed in navdušenega vsklikanja. Na tem izraža svojo prisrčno zahvalo: na prisrčnem vsprejemu in na simpatijah, ki jih je našel v tej deželi. Jutri nastopi zopet svoje potovanje v domovino.

Neko čutstvo žalosti ga prevladuje, ko mora zapustiti deželo, kjer je našel toliko dobrote in gostoljubnosti. Dovolite mi — je zaključil princ — da Vam rečem še jedno: Dajte, prizadevajmo si za to, da smo prijatelji in da smo si tudi v resnici!

Vojna v južni Afriki.

LONDON 11. (B.) Iz brzjavke Kitchenerjeve, ki jo je v včerajšnji seji spodnje zbornice prečital vojni minister o porazu lorda Methuena, je rečeno, da so prve zmešnjave povzročili urojeneci, ki so se svojimi konji drvili skozi konvoa mezo, ko se je ravno ta konvoa hotel pridružiti onemu volov. Zmešnjava se je takoj polastila tudi čet na konjih. Buri so preprečili vsako pri zadevanje častnikov, da bi zopet čete zbrali. Navstala je marveč največja zmešnjava in

vozovi z voli in mezi so drvili naprej dokler jih niso Buri dohтели. Topništvo in pehota sta kazala poseben pogum. Pehota se je branila udati dokler ni bilo jasne, da je vsako upiranje zastonj. Delareyeve čete so imele skoraj vse angleške uniforme, zbok česar ni bilo pehoti možno razločevati mej njimi in angleškimi četami. Sovražnik je štel 1500 mož. Za lord Methena je bilo, ko so ga zadnjikrat videli v njegovem vozu, dobro preskrbljeno.

Kriza na Španjskem.

MADRID 11. (B.) Agencia Fabra javlja, da je današnje, v navzočnosti finančnega ministra obdržano zborovanje podpisancev na spremnojevalnem predlogu za načrt, tičooči se španske banke, ostalo brezvspešno in je dovelo do skoro popolnega razdora vlade. Finančni minister se je po zborovanju podal k ministerskemu predsedniku Sagasti, da mu predloži poročilo.

Spremembe na vojaškem poveljstvu v Zadru.

DUNAJ 11. (B.) »Wt. Ztg.« objavlja: Njeg. vel. cesar je odredil vpokojanje F. Z. M. Emila Davida pl. Rhonfeld vojaškega in domobranskega poveljnika v Zadru ter je imenoval F. M. L. Karola Hecetzky pl. Horatkal poveljnika 36. pehotno divizije, vojaškim in domobranskim poveljnikom v Zadru. (Dalje na četrti strani.)

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TOVARNA:
Via Tessa, vogal
Via Limitanea

ZALOGE:
Piazza Rosario št. 2
(šolsko poslopije)
In Via Riborgo št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIKI ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavijo se na na obrod ali železnico FRANKO

PRVA TOVARNA
za čopiče in ščetke
Santo d'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST
(nasproti Zennaro in Gentili).

Specijaliteta čopičev za zidna dela nepresežne trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za čiščenje parketov, metelj, metlice, ščetk od perja, palice za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov, listnic, novčark, možnjikov itd.

Vse po jako nizkih cenah.
V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovesnemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MATTONI
GISSHÜBLER
naravnosolikalna kislina

Državni zbor.

DUNAJ 11. (B.) (Zbornica poslancev.) Med došlimi spisi je interpelacija poslance Horice, sklicujoča se na vest v časopisih, da je vlada Hessen-Darmstadtska podelila 200 000 mark za namene splošnega nemškega Schulvereina v Avstro-ogerski, in v kateri uprašujejo interpellanti, da li je vlada pri volji storiti vse potrebne korake, da se postavi cilj agitatoričnemu delovanju tega od nemških vlad subvencioniranega Schulvereina.

Poslanec Polesini in tovariši interpellirajo min. predsednika, kakor voditelja ministertva za notranje stvari radi nerednosti na občini v Podgradu. Poslanec Spinčić in tovariši interpellirajo istega ministra radi nekoga mesta v poročilu v »Osservatore Triestino« glede minoritetnega predloga posl. Spinčića o tržaskih dogodkih. Zbornica nadaljuje podrobno razpravo o proračunu.

Nevolažljivi žalostni naznanjamo svojim sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga in mati

Helena Novak

v Britofu, v dobi 64. let dne 11. marca t. l. ob 6 uri popoldne po kratki in mučni bolezni previdena se sv. zakramenti za umirajočo v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo dne 14. marca ob 9. uri zjutraj.

Vremski Britof, dne 11. marca 1902.

Žalujoča rodbina.

VABILO

redni občni zbor

Posojilnice in hranilnice v Kopr

vknjižene zadruge z neomejenim poročtvom, kateri bode

dne 25. marca t. l. ob 10. uri predp. v združnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo odbora o delovanju zadruge v letu 1901.
2. Poročilo nadzorstva o računih zadruge v letu 1901.
3. Volitev upravnega odbora za leto 1902.
4. Volitev nadzorstva za leto 1902.
5. Eventuelni predlogi.

Opomba: Po § 31. združnih pravil je ta drugi sklicana občna skupščina sklepna brez ozira na število navzočih združnikov. V KOPRU, dne 9. marca 1902.

ODBOR.

Lepo meblirana soba

za eno osebo je oddati v neki narodni družini, ulica Rossetti. Več se izve v naši tiskarni.

Proti

kašlju in kataru

kakor tudi proti

- - hripi (influenca) - -

naj se uporabljajo edino le

katramne pastilje Ravasini

škatičica po 80 stotink.

Proti

zagrijenju in grlobolu

se priporočajo

Ravasinijeve pastilje

od ogolunjene sladke škorje

škatičica po 60 stotink.

Vdobje se v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3. kakor tudi v lekarni Piccola Jeroniti, Luciani, Vitali & Vardolaco; v Boki: lekarna Prodani; v Gorici lekarna Cristofolini in Pontoni.

Stavbinsko podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletna okna za cele starbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in druge pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: desice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

MNOŽINA ZAHVAL JE VSAKOMUR NA UPOGLED.

POMADA od LILJANA.

Brez olja in masti! Ne napravi samo vsako lice nežno in pomiljeno, nego tudi belo in brez peg. Solneče pege odpravi vsak z uporabo iste. Cena 3 lonč. gl. 1-50; antipatno 2 gl. s post. vred.

ANTIRHEUNIN-MAZIL

proti trganju in zbadanju v rokah. Cena 1 lončič 1 gl. 50 nov. 2 lončiča 2 gl. 4 lončiči gl. 3-20 s post. vred ako se denar naprej pošlje.

ŽIVOTNI BALZAM

„SALVATOR“

On čisti kri, ker je najboljša domača zdravilo za notranje in zunanje bolezni, odstranjuje nečiste soko ter s tem daljša človeško življenje. On zdravi vse mogoče in stare rane, kakor tudi vse druge bolezni ki so označene v navodilu priloženemu vsakemu lončiču.

Prof.

Dr. Concilije

INJECTIO

VEGETABILE

št. 1., II. i III. ter

CAPSULE VEGETABILE

za tajne bolezni

„SALVATOR“

v Varaždinu

(Hrvatsko)

Naročbe

naj se pošiljajo na

glavno skladišče

FR. RIEDLA

lekar na k „SALVATORJU“

VARAŽDIN (Hrvatsko)

NAJBOLJŠE DOMAČE ZDRAVILO.

Obuvala!

Pri Pepetu Kračecu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. solo)

Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljave so poštne proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in nslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladšč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. p. avstr. Lloyd.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. — Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovs, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko. Priporoča se pri najsolidnejšem delu in o zmernih cenah.

odlikovan z dvema zlatimi in bro-nastimi kolajnami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angleškem in francoskem vzoru izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Ivan Angeli

ulica Canale 5

zraven cerkve sv. Antona novega

je edini tovarnar čopičev vseh vrst in ščetk, nahajajoč se na tržaskem trgu ter zamore konkurirati z vsakomur.

VELIK IZBOR velikih ščetk od grive ali korenk tudi malih. Angleške ščetke za čiščenje obuvala, neprelomljivi ameriški glavniki, angleške ščetke za zobovje čistiti, specialitete za parfumiranje angleškega in domačega izdelka vse po jako znižanih cenah.

Gostilna „Al Transwaal“.

prej »Antico Gobbo« Via dello Scoglio. (nasproti Drejevi pivovarni)

Podpisani priporoča I. vrste istrska, vipavska in dalmatinska vina, refosk, kraški teran, Opelo, prosek, nadalje Dreherjevo pivo, Plzen-ko in Spaten v butilkah.

Domača kuhinja vedno pripravljena. Kroglijšče. Svojim rojakom se toplo priporoča

Fran Benčič, krmar.

Pristni teran

razpošilja Jakob Pierobon v Vrsaru (Orsera) v sodih od 30 l naprej, po 10 gold. hl za družino in po 8 gl. hl za gostilno franko Trst Inf-rmacije in uzorec pri Sankovič, ulica Valdirivo št. 11.

Novi tržaški

pogrebni zavod!

Podpisani ima čast javljati slavnemu slovanskemu občinstvu, da je gor imenovani pogrebni zavod po raznih zaprekah, zopet v narodnih rokah. Oprave ima take in toliko, da zamore prirediti vsakovrstnih pogreb. V prodajalnici na lesnem trgu št. 4 (pred kavarno »Armonia«) ima strankam na razpolago vse potrebno za kinčanje mrtvaških odrov, kakor vence, vsakovrstne cvetlice, mrtvaške obleke, krste sveče itd. Pripravlja se vsakovrstnih slovanskih napisov na trskove za mrtvaške vence in se postreže tudi s pravilnimi nagrobnimi napisi.

Nadejajoč se, da nas sorjaki obiščejo pri vsaki žalostni priliki se beježi udano

Pogrebni zavod.

Spreten knjigovodja

in korespondent,

vešč slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi ter zmožen mogoče tudi nekaj stenografije, dobi takoj službo pri tvrdki

Ivan Doljak

odlikovana tvrdka pohištva

Solkani pri Gorici

Ponudbe je pošiljati direktno na tvrdko.

ZALOGA DALMATINSKIH VIN

iz lastnih kletij

in

ISTRSKI TERAN.

ki se toplo priporoča družinam, gosp. krmarjem in restavracijam.

Simeon Pavlinović, ul. Chiozza 11.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kositarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali druge zboje.

Konrad Jacopich

trgovec z jedilnim blagom v Trstu.

Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, navadnega in najfinejšega olja, najfineje testenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovs itd. po jako nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Ceniki franko.

Skladišče vina

ulica Acquedotto 5

23. Prodaja vina sodih in buteljkah, Fine pašne in desertne vina na debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Po nizki ceni.

Via Nuova, nasproti lekarne Zanetti.

Velikanski izbor

naočnikov in malih očal najnovejše in najmodernejše oblike

z najbolj čistimi lečami in od pravega kristala o nikeljastih, jeklenih, zlatih in srebrnih okovih, zdravniško predpisani od 25 nč. naprej.

Velikanski izbor daljnogledov

za gledališča, kraje in morje z akromatičnimi lečami, kakor tudi barometrov, termetrov za meriti vročino človeke ali zraka od 35 nč. naprej.

Izbora povekševalnih leč in velikanski izbor modernih loricet (očala, rocem za ženske) od 1 gl. naprej.

Prodaja na debelo razprodajalcem. Cene jako ugodne. — Sprejemajo se poprave

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih vdobé c. kr. častništvo, vladni, mestni in železniški uradniki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij in privatni uradniki, ki so udje kakega penzijskega zaklada.

Posojila se dajejo proti varščini na nepremičnine, urednostne listine, renté, vžitke, zavarovalne police itd.

Obrniti se na Hinko Giberti, ul. Canale 7 I

Spoštovane slovenske gospodinje!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Methodijevo

cikorijo.